

مقاله تحقیقاتی

۱۴۰۲/۰۴/۰۵

آبدات تاریخی ولایت بامیان

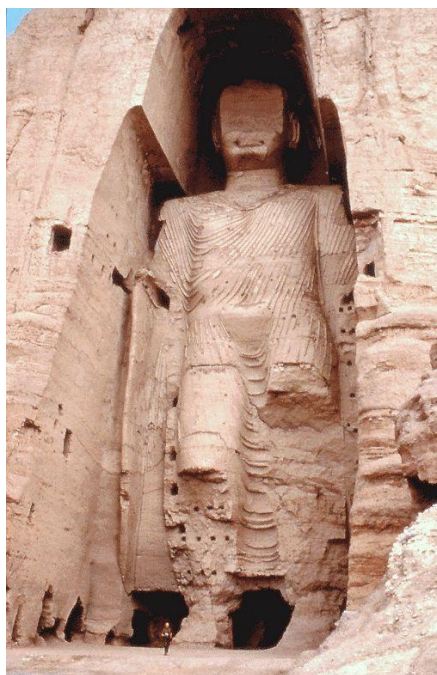
نویسنده : لوگی احمزی

مقدمه

ولایت بامیان با پیشینه‌ای هزاران ساله، یکی از غنی‌ترین مناطق تاریخی افغانستان به‌شمار می‌رود که آبدات آن نماد تمدن، فرهنگ و باورهای عمیق مردمان این سرزمین است. این ولایت در قلب کوه‌های هندوکش، میزبان آثار بی‌نظیری چون مجسمه‌های عظیم بودا، شهر ضحاک، قلعه غلغله، و معابد و غارهای کنده‌شده در دل کوه است که هر کدام روایتگر دوران شکوه و درخشش فرهنگی، دینی و هنری مردم منطقه در طول تاریخ اند. آبدات تاریخی بامیان نه تنها نمایانگر گذشته پرافتخار این ولایت‌اند، بلکه به‌عنوان میراث جهانی، هویت ملی و فرهنگی افغانستان را به نمایش می‌گذارند. با وجود تخریب برخی از این آثار در دوران معاصر، همچنان بامیان جایگاه ویژه‌ای در تاریخ و فرهنگ کشور دارد و توجه پژوهشگران، گردشگران و علاقه‌مندان به تاریخ را به خود جلب می‌کند.

تندیس های بودا در بامیان

دو تندیس عظیم بودا یکی به ارتفاع ۵۵ متر (بودای غربی) و دیگری ۳۸ متر (بودای شرقی) در قرن ششم میلادی در دل سخره های دره بامیان تراشیده شدند این تندیس ها در سیر جاده ابرشیم قرار داشتند و از مهم ترین نمادهای هنر گندهارا محسوب می شدند متسفانه در سال ۲۰۰۱ توسط طالبان تخریب شدند.

شهر غلغله یا شهر فریاد ها

این شهر باستانی در قرن ۱۲ میلادی ساخته شد و در سال ۱۲۲۱ میلادی توسط چنگیز خان به دلیل کشته شدن نوه اش در جریان محاصره به طور کامل ویران شد.

امروزه بقایای دیوارها و برج های این شهر بر فراز تپه یی در نزدیکی شهر بامیان قرار دارد.

شهر ضحاک (شعر سرخ)

این قلعه تاریخی در شرق دره بامیان واقع شده و قدمت آن به دوره هپتالیان قرن ۶ میلادی باز می گردد در دوره های اسلامی به ویژه تحت حکومت غزنویان و غوریان این قلعه توسعه یافت ولی در زمان حمله مغول ها این قلعه نیز تخریب شد.

دره ککرک

در این دره بیش از ۱۰۰ مغاره بودایی وجود دارد که برخی از آنها دارای نقاشی های دیواری با تاثیرات هنر ساسانی هستند همچنین بقایای یک تندیس بودا به ارتفاع ۱۰ متر در این منطقه یافت می شود.

قلعه کافری الف و ب

این دو قلعه در نزدیکی شهر بامیان قرار دارند و از جمله آثار تاریخی ثبت شده در فهرست یونسکو هستند این قلعه ها نیازمند مرمت و حفاظت بیشتر هستند.

بند امیر

بند امیر نخستین پارک ملی افغانستان است که در سال ۲۰۰۹ تأسیس شد این پارک شامل شش دریاچه با آب های فیروزه ای است که توسط سدهای طبیعی از جنس تراواتن شکل گرفته اند بند امیر در ۷۵ کیلومتری غرب بامیان واقع شده و از جاذبه های طبیعی و گردشگری کشور محسوب می شود

پل طبیعی هزار چشم

این پل طبیعی با دهانه ای به طول ۶۴.۲ متر دوازدهمین پل طبیعی بزرگ جهان است این پل در ارتفاع ۳۱۰۰ متر از سطح دریا در کوه های هندوکش واقع شده و در سال ۲۰۱۰ توسط سازمان حفاظت از حیات وحش کشف شد .

مغاره های قلعه اکرم و قلعه غمی

این مغاره ها از جمله آثار تاریخی ثبت شده در فهرست یونسکو هستند و نشان دهنده زنده گی مذهبی و فرهنگی در دوره های گذشته در بامیان می باشد.

هفت گنبد

این مجموعه از آثار دوره اسلامی در مرکز شهر بامیان قرار دارد و کار مرمت و بازسازی آن ها توسط ریاست اطلاعات و فرهنگ بامیان آغاز شده است

ثبت آثار در فهرست یونسکو

در حال حاضر هشت مکان تاریخی بامیان از جمله شهر ضحاک، قلعه کافری الف وب، بودای ککرک، شهر غلغله مجسمه های صلصال شمامه و مغارهای قلعه اکرم و قلعه غمی در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده اند بامیان با داشتن این آثار تاریخی و فرهنگی یکی از مهمترین مقاصد گردشگری و تحقیقاتی در افغانستان و منطقه محسوب می شود.